

Š T A T Ú T

udel'ovania pôct a cien Slovenskej lekárskej spoločnosti a jej organizačných zložiek

- (1) Slovenská lekárska spoločnosť (ďalej len „**SLS**“) v súlade s platnými Stanovami SLS vydáva tento štatút, ktorý upravuje udeľovania pôct a cien Slovenskej lekárskej spoločnosti a jej organizačných zložiek – odborných spoločností, sekcií odborných spoločností, spolkov lekárov a spolkov farmaceutov, spolku sestier, pôrodných asistentiek a ostatných zdravotníckych pracovníkov (ďalej len „**štatút**“).
- (2) SLS udeľovaním pôct a cien:
 - a) **podporuje** zvyšovanie a prehlbovanie profesionálnej úrovne, rozvoj vedeckej a odbornej práce svojich členov a rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami doma a v zahraničí,
 - b) **oceňuje**:
 - všeobecne uznávané vynikajúce výsledky o rozvoj lekárskeho vied a zdravotníctva,
 - prednáškovú a publikačnú aktivitu v medicínskych a farmaceutických vedných odboroch,
 - zásluhy o budovanie, rozvoj a tvorivú činnosť SLS a jej organizačných zložiek.

Čl. I.

POCTY

- (1) Pocty udeľuje Prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti (ďalej len „**Prezídium SLS**“), a organizačné zložky Slovenskej lekárskej spoločnosti (ďalej len „**OZ SLS**“). Pocty sa udeľujú bez nároku na finančnú odmenu.

Čl. II.

DRUHY PÔCT

- A. Prezídium SLS udeľuje nasledovné druhy pôct:
 - a) Ďakovný list Slovenskej lekárskej spoločnosti
 - b) Pozdravný list Slovenskej lekárskej spoločnosti
 - c) Čestná plaketa Slovenskej lekárskej spoločnosti
 - d) Medaily:

- da) Medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti „*Propter Merita*“:
 - bronzová,
 - strieborná,
 - zlatá.
- db) Medaila založenia Spoločnosti lekársko-slovenskej.
- e) Čestné členstvo Slovenskej lekárskej spoločnosti.

B. OZ udeľujú nasledovné druhy pôct:

- a) Čestné členstvo OZ SLS,
- b) Medaily OZ SLS.

Čl. III.

UDELOVANIE PÔCT PREZÍDIA SLS

(1) Prezídium SLS udeľuje nasledovné druhy pôct:

- a) **Ďakovný list Slovenskej lekárskej spoločnosti** udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom SLS, za dlhodobú záslužnú činnosť v SLS, najmä po ukončení funkčného obdobia, alebo za jednorazový záslužný počin v oblasti zdravotníctva.
- b) **Pozdravný list Slovenskej lekárskej spoločnosti** udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom SLS, za záslužnú činnosť v prospech SLS, spravidla pri príležitosti významných jubileí.
- c) **Čestnú plaketu Slovenskej lekárskej spoločnosti** udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom SLS, za rozsiahle aktivity a výsledky, ktoré dosiahli počas pôsobenia v orgánoch SLS a v orgánoch OZ SLS. Čestná plaketa Slovenskej lekárskej spoločnosti môže byť udelená aj nečlenom SLS a cudzím štátnym príslušníkom, ktorí sa významným spôsobom zaslúžili o budovanie a rozvoj SLS.
- d) **Medaily SLS** udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, členom SLS, zvyčajne pri životných jubileách, významných pracovných výročiach a iných významných udalostiach za:
 - dlhoročnú aktívnu činnosť a pôsobenie v orgánoch SLS a OZ SLS,
 - odborný a vedecký prínos v procese ďalšieho sústavného vzdelávania a v medicínskom odbore,
 - zásluhy o budovanie a rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami doma a v zahraničí.

da) Medaily „*Propter merita*“ sa udeľujú spravidla vo vzostupnom poradí.

- **Bronzová medaila SLS „*Propter merita*“** je ocenením tretieho stupňa.
- **Strieborná medaila SLS „*Propter merita*“** je ocenením druhého stupňa.
- **Zlatá medaila SLS „*Propter merita*“** je ocenením prvého stupňa.

Medaily SLS „*Propter merita*“ (bronzová, strieborná a zlatá) sú vyhotovené podľa návrhu akademickej sochárky Ľ. Cvenegrošovej. Na averznej strane je zobrazená postava gréckeho zakladateľa lekárstva Hippokrata s otvorenou knihou v pravej ruke a v ľavej ruke s palicou v podobe barle, okolo ktorej je obkrútený had. Okolo postavy je uvedené meno v gréckom jazyku „HIPPOKRATES“. Na reverznej strane medaily je v strede stojatá vavrínová ratolesť, ktorej dolnú polovicu pretína nápis „PROPTER MERITA“ a okolo ratolesti a nápisu je vypísaný názov udeľujúcej inštitúcie „SOCIETAS MEDICORUM SLOVACIAE“.

db) Medailu založenia Spoločnosti lekársko-slowanskej udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom SLS, za dlhoročnú činnosť najmä vo výbore OZ SLS, za zásluhy o rozvoj medicínskych a farmaceutických vied, za rozvoj spolupráce s domácimi a zahraničnými partnerskými organizáciami. Tiež je možné udeliť ju nečlenom SLS a cudzím štátnym príslušníkom za odborný a vedecký prínos v rozvoji medicínskych vied a vzdelávania, za rozvoj spolupráce so SLS a jej OZ. Medaila sa udeľuje spravidla po predchádzajúcich oceneniach uvedených v čl. III. ods. 1, písm. a) až d) tohto štatútu.

Medaila založenia Spoločnosti lekársko-slowanskej je vyhotovená z kovu bronzovej farby. Na averznej strane je vyrazený dátum 5ho LEDNA 1833 a na obvode text v staroslovenčine: SPOLEČNOST LÉKAŘSKO-SLOWANSKÁ W PEŠTI. Na reverznej strane je uvedený text: „MEJMEŽ LÁSKU A NÁKLONNOST K NAŠIM LÉKAŘSKIM WĚDÁM A NAUKÁM, CEŇMEŽ NÁRODNOST A JAZIK NÁŠ“. J. B. GUOTH.

- e) **Čestné členstvo SLS** udeľuje Prezídium SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom SLS, za mimoriadne zásluhy o rozvoj lekárskej vedy a zdravotníctva, prípadne o rozvoj SLS alebo OZ SLS. Čestné členstvo môže byť udelené aj nečlenom SLS a cudzím štátnym príslušníkom.
- (2) Návrhy na udelenie pôct predkladajú výbory OZ SLS, prípadne Prezídium SLS. K návrhu, ktorý predložilo Prezídium SLS sa vyjadruje príslušná OZ SLS. Pocty sa udeľujú spolu s diplomom.
- (3) Pocty sa odovzdávajú najmä na odborných podujatiach.

Čl. IV.

UDEĽOVANIE PÔCT OZ SLS

- (A) Organizačné zložky SLS udeľujú nasledovné druhy pôct:
- a) Čestné členstvo OZ SLS,
 - b) Medaily OZ SLS.
- (B) **Pocty organizačných zložiek SLS** môžu udeľovať OZ SLS fyzickým alebo právnickým osobám, predovšetkým členom OZ SLS na základe rozhodnutia výboru

príslušnej organizačnej zložky. Pocty OZ SLS sa udeľujú podľa vlastného štatútu/vnútorného predpisu. Kritériá na udelenie pôct OZ SLS, vrátane termínov na predkladanie návrhov, sú ustanovené vo vlastných štatútoch/vnútorných predpisoch a uverejňujú sa na ich webovej stránke, prípadne na webovej stránke SLS.

Čl. V.

CENY

A. Ceny Prezídia Slovenskej lekárskej spoločnosti

- a) Guothova cena,
- b) Jesseniova cena,
- c) Cena Prezídia SLS za najlepšiu publikáciu,
- d) Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda.

B. Ceny organizačných zložiek Slovenskej lekárskej spoločnosti

- a) Cena odbornej spoločnosti,
- b) Cena spolku lekárov, spolku farmaceutov alebo spolku SSPA SLS,
- c) Cena sekcie OZ SLS.

Čl. VI.

UDEĽOVANIE CIEN PREZÍDIA SLS

(A) Prezídium SLS udeľuje nasledovné ceny:

- a) **Guothova cena** sa udeľuje fyzickým osobám, členom SLS, lekárom v oblasti praktických medicínskych odborov, za vynikajúce odborné, vedecké práce, ktorí v roku ich publikovania neprekročili vek 40 rokov.
- b) **Jesseniova cena** sa udeľuje fyzickým osobám, členom SLS, za vynikajúce odborné a vedecké práce, najmä v oblasti teoretických medicínskych a farmaceutických odborov.
- c) **Cena Prezídia Slovenskej lekárskej spoločnosti za najlepšiu publikáciu** sa udeľuje fyzickým osobám, členom SLS, za najlepšiu odbornú, vedeckú publikáciu v predchádzajúcom roku v dvoch kategóriách a **to najlepšia monografia a najlepšia vedecká práca**. Udeľuje sa spravidla raz ročne a odovzdáva sa na Kongrese SLS. Návrhy na udelenie ceny pre obidve kategórie predkladajú organizačné zložky SLS (spravidla tú publikáciu, ktorá bola ocenená v organizačnej zložke ako najlepšia publikácia, alebo inú významnú publikáciu) a Prezídium SLS. Pre kategóriu vedecká práca prvý autor alebo posledný autor a pre kategóriu monografia prvý autor alebo posledný autor alebo editor musí byť členom SLS. Odovzdáva sa na Kongrese SLS.

- d) **Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda** je najvyšším ocenením SLS. Udeľuje sa fyzickým osobám, členom SLS, špičkovým odborníkom za dlhodobú mimoriadne významnú vedeckú a odbornú činnosť v oblasti medicíny a farmácie, ktorá dosiahla všeobecné uznanie odbornej verejnosti doma a v zahraničí. Cena sa spravidla udeľuje každoročne jednej významnej osobnosti. O jej udelení rozhoduje Prezídium SLS v tajnom hlasovaní, ktorému predchádza diskusia (pri rovnosti hlasov rozhodne Prezident SLS).
- (B) Ceny Prezídia SLS sa udeľujú raz ročne jednému, mimoriadne aj viacerým laureátom. Odovzdávajú sa spravidla na Kongrese SLS. Návrh na udelenie ceny predkladajú výbory OZ SLS, prípadne Prezídium SLS. K návrhu, ktorý predložilo Prezídium SLS sa vyjadruje príslušná OZ SLS, okrem Ceny Prezídia SLS za najlepšiu publikáciu. Kritériá pre udelenie cien Prezídia SLS sú podrobnejšie ustanovené v *Prílohe č. 1* a v *Prílohe č. 2* tohto Štatútu. Návrhy na udelenie cien hodnotí komisia, ktorú zriaďuje Prezídium SLS.

Čl. VII.

UDELOVANIE CIEN ORGANIZAČNÝCH ZLOŽIEK SLS

- (1) Výbory organizačných zložiek SLS vyhlasujú súťaž pre udeľovanie vlastných cien. Kritéria súťaže, vrátane termínov na predkladanie návrhov sú ustanovené vo vlastných štatútoch/vnútorých predpisoch a uverejňujú sa na ich webovej stránke, prípadne na webovej stránke SLS.
- a) **Cena odbornej spoločnosti** sa udeľuje členovi/členom OZ SLS spravidla za najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku, v predchádzajúcom roku, ktorá bola vydaná/prezentovaná na odbornom vzdelávacom podujatí.
- b) **Cena spolku lekárov, spolku farmaceutov alebo spolku SSPA SLS** sa udeľuje členovi/členom OZ SLS spravidla za najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku prezentovanú v predchádzajúcom roku na odbornom vzdelávacom podujatí spolku.
- c) **Cena sekcie OZ SLS** sa udeľuje členovi/členom sekcie OZ SLS spravidla za najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku v predchádzajúcom roku, ktorá bola vydaná/prezentovaná na odbornom vzdelávacom podujatí.
- (2) Ceny OZ SLS môžu mať **tri stupne**, o ktorých rozhoduje príslušný výbor. Odovzdávajú sa s diplomom.
- (3) Výbory OZ SLS sú povinné oboznámiť svoju členskú základňu s kritériami súťaže, termínom na predkladanie návrhov a výškou ceny, ak bola stanovená.

Čl. VIII.

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

- (1) Návrhy na udelenie pôct a cien sa predkladajú Sekretariátu SLS s príslušnou dokumentáciou najneskôr jeden mesiac pred jej odovzdaním, okrem Ceny Prezídia SLS za najlepšiu publikáciu. Návrhy na Cenu Prezídia za najlepšiu publikáciu sa predkladajú najneskôr do 31. marca nasledujúceho roka po roku vydania publikácie.
- (2) Evidenciu udelených cien a pôct Prezídia SLS, vyhotovovanie diplomov a výplatu cien zabezpečuje Sekretariát SLS. Evidenciu udelených cien OZ SLS a výplatu cien zabezpečuje Sekretariát SLS. Na ceny sa vzťahujú príslušné právne predpisy.
- (3) OZ SLS môžu udeľovať aj ďalšie pocty a ceny, podľa vlastného štatútu udeľovania pôct a cien/vnútorneho predpisu, ktorý schvaľuje Prezídium SLS. Zoznam pôct a cien organizačných zložiek, ktoré sú evidované na Sekretariáte SLS tvorí *Prílohu č. 6* tohto štatútu.
- (4) OZ SLS, vrátane kolektívnych členov SLS, sú povinné predkladať zoznam udelených vlastných pôct a cien Sekretariátu SLS za účelom ich evidencie a to raz ročne, vždy do 25. 01. nasledujúceho roka.
- (5) Vzor návrhu na udelenie **pocty** tvorí *Prílohu č. 3* tohto štatútu, vzor návrhu na udelenie ceny **Prezídia SLS** tvorí *Prílohu č. 4* tohto štatútu, vzor návrhu na udelenie ceny OZ SLS za najlepšiu odbornú publikáciu//prednášku tvorí *Prílohu č. 5* tohto štatútu.
- (6) **Ceny a pocty Prezídia SLS sa môžu udeliť laureátovi len jedna v kalendárnom roku. Výnimky schvaľuje Prezídium SLS.** Pocty a ceny sa udeľujú spolu s diplomom. Diplomy k poctám, ktoré schvaľuje Prezídium SLS, sa vyhotovujú v jednom vyhotovení a podpisujú ho prezident SLS a vedecký sekretár SLS, v ich neprítomnosti prvý viceprezident a člen Prezídia SLS, ktorý bol poverený touto agendou. Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda sa odovzdáva s diplomom v latinskom jazyku, ostatné ceny sa odovzdávajú s diplomom v slovenskom jazyku. Diplom pre poctu Čestné členstvo Slovenskej lekárskej spoločnosti sa vyhotovuje v latinskom jazyku.
- (7) Vzory diplomov tvoria *Prílohu č. 7* tohto štatútu.
- (8) Tento štatút nadobudol platnosť dňom schválenia Prezidiom SLS dňa 3.02.2026 a účinnosťou od 15.03.2026.

Bratislava, február 2026

prof. MUDr. Juraj Payer, PhD., MPH, FRCP, FEFIM

prezident SLS